

НАРЕДБА № 7 от 27.04.2018 г. за укрепване на превозваните товари

Издадена от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията,
обн., ДВ, бр. 39 от 11.05.2018 г., в сила от 20.05.2018 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят:

1. задълженията на водачите и превозвачите за укрепване на товарите;
2. изискванията за укрепване на товарите при превоза, товаренето, разтоварването и обработката им;
3. видовете неизправности, свързани с укрепването на товарите и тяхната класификация;
4. контролът за укрепване на товарите.

(2) Укрепването на товарите, превозвани с пътни превозни средства (ППС), се извършва така, че да не пречи на безопасното управление на превозното средство и да не застрашава живота и здравето на участниците в движението, имуществото им, както и околната среда.

Чл. 2. Тази наредба се прилага за товари, превозвани с превозни средства с максимална конструктивна скорост над 25 km/h от следните категории:

1. моторни превозни средства от категория N1, проектирани и конструирани основно за превоз на товари, с технически допустима максимална маса не повече от 3,5 t;
2. моторни превозни средства от категории N2 и N3, проектирани и конструирани основно за превоз на товари, с технически допустима максимална маса над 3,5 t;
3. превозни средства от категории O3 и O4, проектирани и конструирани основно за превоз товари с технически допустима максимална маса над 3,5 t;
4. колесни трактори от категория T5, които се използват за превоз на товари главно по пътища, отворени за обществено ползване, и чиято конструктивна максимална скорост надвишава 40 km/h.

Глава втора ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВОДАЧИТЕ И ПРЕВОЗВАЧИТЕ ЗА УКРЕПВАНЕ НА ТОВАРИТЕ

Чл. 3. Преди натоварването водачът е длъжен:

1. да приложи най-подходящите методи за обезопасяване на товарите съгласно изискванията на чл. 8;

2. да определи броя и вида и да използва необходимите средства за максимална надеждност на обезопасяването.

Чл. 4. (1) Водачът на автомобила присъства задължително при товаренето и укрепването на товара и следи за спазване на следните изисквания:

1. натоварването да се извършва в съответствие с максимално допустимата маса на ППС;

2. товарът да се разпределя в съответствие с допустимото максимално натоварване на ос на ППС;

3. разполагането на товара в ППС да се извършва, като се взема предвид последователността на последващото разтоварване;

4. при натоварването да не се оставя празно пространство между отделните товари, освен ако товарите не са обезопасени по начин, позволяващ наличието на празно пространство;

5. разполагането на закрепващите приспособления да се извършва с оглед осигуряване на равномерно разпределение на инерционните сили, възникващи в процеса на движение;

6. използването на закрепващите приспособления за обезопасяване по начин, непозволяващ повреждането на товара и на самите тях.

(2) Преди започване на товаренето водачът е длъжен да провери качеството и състоянието на закрепващите приспособления.

(3) Когато товарът е предварително натоварен на полуремарке или ремарке и се приема от интермодален терминал, водачът проверява начина на укрепването на товара.

Чл. 5. По време на превоза водачът е длъжен:

1. да проверява периодично обезопасяването на товара;

2. в случай на екстремно спиране или други необичайни действия, възникнали по време на движение, да провери обезопасяването на товара на най-близкото безопасно място;

3. след всяко разтоварване, преразпределение на товара и/или допълнително натоварване да провери обезопасяването на товара;

4. да управлява превозното средство внимателно, като избягва рязкото изменение на посоката на движение и рязкото спиране и потегляне;

5. при поискване от контролните органи да представи валиден сертификат, че структурата на каросерията отговаря на изискванията на БДС EN 12642, с изключение на

автомобилите от категория N1.

Чл. 6. Превозвачът е длъжен:

1. да извършва превоз на товари само с превозни средства, които имат валиден сертификат, че структурата на каросерията отговаря на изискванията на БДС EN 12642, с изключение на моторните превозни средства от категория N1;

2. да осигури на водача необходимите обезопасителни средства за укрепване;

3. да осигури на водача валиден сертификат от проверката съгласно изискванията на БДС EN 12642.

Глава трета

ПРИНЦИПИ НА ОБЕЗОПАСЯВАНЕТО НА ТОВАРИТЕ

Чл. 7. (1) Обезопасителните средства, които се използват за обезопасяване на товарите, трябва да предпазват от накланяне или преобръщане на товара и да издържат на следните сили, произтичащи от ускоряванията или забавянията на превозното средство:

1. в посока на движението – 0,8 пъти теглото на товара;

2. в странична (напречна) посока – 0,5 пъти теглото на товара;

3. в посока срещу движението – 0,5 пъти теглото на товара.

(2) При управлението на превозното средство, включително аварийни ситуации при маневри за потегляне, при изкачване или спускане по наклон, товарите следва да са укрепени така, че:

1. да могат само минимално да променят положението си един спрямо друг, спрямо стената или повърхността на превозното средство;

2. да не могат да излизат извън товарното отделение или да не излизат извън площта, определена за товара.

(3) При обезопасяването на товара се отчитат приложимите изисквания относно здравината на следните компоненти на ППС, когато те се използват за обезопасяване на товара: предната преграда на товарната платформа, страничните капацы, накрайниците, междинните прегради или точки на привързване.

(4) За обезопасяването на товара се използват един или повече, или комбинация от следните методи за укрепване:

1. заключване;

2. застопоряване (локално/цялостно);

3. пряко привързване;

4. горно привързване.

Чл. 8. Укрепването на товара се извършва по един или повече от следните стандарти: БДС EN 12195-1, БДС EN 12195-2, БДС EN 12195-3, БДС EN 12195, БДС EN 12640, БДС EN 12642, БДС EN 283, ISO 1161 и ISO 1496, приложими към превозвания товар и превозното средство.

Глава четвърта

КОНТРОЛНИ ПРОВЕРКИ, ВИДОВЕ НЕИЗПРАВНОСТИ. КЛАСИФИКАЦИЯ НА НЕИЗПРАВНОСТИТЕ

Чл. 9. (1) Службите за контрол по чл. 165, ал. 1 и чл. 166, ал. 1 от Закона за движението по пътищата съобразно компетентностите си извършват контролни проверки за спазване на изискванията за обезопасяване на товарите.

(2) При проверките се установява дали при управлението на ППС, включително при аварийни ситуации или маневри за потегляне при изкачване по наклон или спускане, товарите:

1. променят минимално положението си един спрямо друг и спрямо стените или повърхностите на превозното средство;

2. могат да излязат извън товарното отделение или да излязат извън площта, определена за товара.

(3) Проверките се извършват чрез визуална оценка на правилното използване на подходящи и в необходимия обем мерки за обезопасяване на товара. Когато е целесъобразно, могат да се измерват силите на напрежение, да се изчислява и ефикасността на обезопасяването и да се проверяват сертификатите по чл. 6, т. 3.

(4) Правилата, по които се извършва оценка дали са спазени изискванията за обезопасяване на превозвания товар и видовете неизправности, свързани с укрепването на товарите, са определени в приложение № 1.

(5) Неизправностите, свързани с укрепването на товари по ал. 4, се класифицират в три групи според степента на риска, както следва:

1. незначителна неизправност – когато товарът е бил обезопасен правилно, но е целесъобразно да се дадат препоръки за безопасност от проверяващите органи;

2. значителна неизправност – когато товарът не е бил обезопасен достатъчно и е възможно значителното му изместване или преобръщане на части от него;

3. опасна неизправност – когато безопасността на движението е пряко застрашена поради риск от изсипване, разливане или изпадане на товара или на част от него или поради

опасност, произтичаща пряко от товара и застрашаваща живота или здравето на хората.

(6) Когато са налице неизправности от повече от една от групите по ал. 5, те се класифицират в групата на неизправностите с най-висок риск от тях.

(7) Когато неизправностите са от една и съща група по ал. 5, но може да се очаква, че въздействието на всяка от тях е по-силно поради комбинацията помежду им, неизправностите се класифицират в следващата по степен на риска група неизправности.

Чл. 10. Когато при извършена контролна проверка се установи значителна или опасна неизправност, свързана с укрепването на товара, то тя се отстранява, преди превозното средство да се използва отново по пътищата, отворени за обществено ползване.

Чл. 11. (1) Изпълнителната агенция "Автомобилна администрация" е компетентен орган съгласно Директива 2014/47/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно крайпътната техническа проверка на изправността на търговски превозни средства, които се движат на територията на Съюза, и за отмяна на Директива 2000/30/ЕО (ОВ, L 127/134 от 29 април 2014 г.) да приема, обобщава и изпраща данни и осигурява координация със звената за контакт, определени от другите държави членки.

(2) Изпълнителната агенция "Автомобилна администрация" предоставя по електронен път на Европейската комисия преди 31 март 2021 г. и преди 31 март на всяка втора година след това данните, събрани във връзка с проверените на територията на Република България превозни средства през предходните две календарни години. Тези данни съдържат:

1. броя на проверените превозни средства;
2. категорията на проверените превозни средства;
3. държавата на регистрация на всяко проверено превозно средство;
4. в случаите на по-подробни проверки, проверените области и неизправните елементи в съответствие с приложение № 1.

(3) Първият доклад по ал. 2 обхваща период от две години считано от 1 януари 2019 г.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тази наредба "товар" са всички стоки, които обикновено биха се поставили във или върху частта от превозното средство, предназначена за превоз на товари, които не са постоянно прикрепени към него, включително предмети в носители на товари, като касети, подвижни тела или контейнери в превозни средства.

§ 2. Тази наредба въвежда изискванията на Директива 2014/47/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно крайпътната техническа проверка на изправността на търговски превозни средства, които се движат на територията на Съюза, и за отмяна на Директива 2000/30/ЕО (ОВ, L 127/134 от 29 април 2014 г.).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 127, ал. 4 от Закона за движението по пътищата и е съгласувана с министъра на вътрешните работи.

§ 4. Наредбата влиза в сила на 20 май 2018 г.

Приложение № 1

към чл. 9, ал. 4

Правила за извършване на оценка и видовете неизправности

Елемент	Неизправности	Оценка на неизправностите		
		Незначителна	Значителна	Опасна
А	Опаковката не позволява подходящо обезопасяване на товара	По преценка на проверяващия		
Б	Една или повече единици товар не са правилно поставени	По преценка на проверяващия		
В	Превозното средство не е подходящо за натоварения товар (неизправност, различна от посочените в т. 10)	По преценка на проверяващия		
Г	Очевидни дефекти в надстройката на превозното средство (неизправност, различна от посочените в т. 10)	По преценка на проверяващия		
10.	Пригодност на превозното средство			
		Незначителна	Значителна	Опасна
10.1.	Предна стена (ако се използва за обезопасяване на товара)			

10.1.1.	Отслабващи частите щети от ръжда или деформации		x	
	Пукнатата част застрашава целостта на товарното отделение			x
10.1.2.	Недостатъчна здравина (сертификат или етикет, ако е приложимо)		x	
	Недостатъчна височина по отношение на превозвания товар			x
10.2.	Странични стени (ако се използват за обезопасяване на товара)			
10.2.1.	Щети от ръжда, отслабващи частите, деформации, неудовлетворително състояние на панти и брави		x	
	Частта е пукната; липсващи или нефункциониращи панти или брави			x
10.2.2.	Недостатъчна якост на подпорите (сертификат или етикет, ако е приложимо)		x	

	Недостатъчна височина по отношение на превозвания товар			x
10.2.3.	Недобро състояние на гредите на страничните стени		x	
	Частта е пукната			x
10.3.	Задна стена (ако се използва за обезопасяване на товара)			
10.3.1.	Щети от ръжда, отслабващи частите, деформации, неудовлетворително състояние на панти и брави		x	
	Частта е пукната; липсващи или нефункционални панти или брави			x
10.3.2.	Недостатъчна здравина (сертификат или етикет, ако е приложимо)		x	
	Недостатъчна височина по отношение на превозвания товар			x
10.4.	Междинни прегради (ако се използват за обезопасяване на товара)			

10.4.1.	Щети от ръжда, отслабващи частите, деформации или недостатъчно прикрепване към превозното средство		x	
	Частта е пукната; прикрепването към превозното средство е нестабилно			x
10.4.2.	Недостатъчна здравина или неподходяща конструкция		x	
	Недостатъчна височина по отношение на превозвания товар			x
10.5.	Точки на привързване (ако се използват за обезопасяване на товара)			
10.5.1.	Недобро състояние или неподходяща конструкция		x	
	Неспособни да поемат силите, упражнявани от привързването			x
10.5.2.	Недостатъчен брой		x	
	Недостатъчен брой за поемане на натиска,			x

	упражняван от въжетата			
10.6.	Изисквани специални структури (ако се използват за обезопасяване на товара)			
10.6.1.	Недобро състояние, повреда		x	
	Частта е пукната; не е в състояние да поеме силите на задържане			x
10.6.2.	Неподходяща за превозвания товар		x	
	Липсва			x
10.7.	Под (ако се използва за обезопасяване на товара)			
10.7.1.	Недобро състояние, повреда		x	
	Частта е пукната; неспособна да носи товар			x
10.7.2.	Недостатъчно максимално допустимо натоварване		x	
	Неспособен да носи товар			x
20.	Методи на задържане			
20.1.	Заклучване, застопоряване и пряко привързване			
20.1.1.	Пряко закрепване на товара (застопоряване)			

20.1.1.1	Разстоянието напред до предната стена е прекалено голямо, ако се използва за пряко обезопасяване на товара		x	
	Повече от 15 см и опасност от проникване през стената			x
20.1.1.2.	Страничното разстояние до страничната стена е прекалено голямо, ако се използва за пряко обезопасяване на товара		x	
	Повече от 15 см и опасност от проникване през стената			x
20.1.1.3.	Разстоянието назад до задната стена е прекалено голямо, ако се използва за пряко обезопасяване на товара		x	
	Повече от 15 см и опасност от проникване през стената			x
20.1.2.	Устройствата за закрепване, като шини за привързване, застопоряващи греди,			

летви и клинове отпред, отстрани и отзад				
20.1.2.1.	Неправилно прикрепване към превозното средство	x		
	Недостатъчно прикрепване		x	
	Не е в състояние да поеме силите на задържане, хлабаво			x
20.1.2.2.	Обезопасяването е неправилно	x		
	Недостатъчно обезопасяване		x	
	Напълно нефункциониращо			x
20.1.2.3.	Недостатъчно подходящо осигурително оборудване		x	
	Напълно неподходящо осигурително оборудване			x
20.1.2.4.	Избраният метод за обезопасяване на опаковката не е оптимален		x	
	Избраният метод е напълно неподходящ			x

20.1.3.	Пряко обезопасяване с мрежи и платница			
20.1.3.1.	Състояние на мрежите и платницата (етикетът липсва/повреден е, но устройството е все още в добро състояние)	x		
	Устройствата за задържане на товара са повредени		x	
	Устройствата за задържане на товара са сериозно повредени и вече са неподходящи за използване			x
20.1.3.2.	Недостатъчна здравина на мрежите и платницата		x	
	Способността за поемане е по-малка от 2/3 от необходимите сили на задържане			x
20.1.3.3.	Недостатъчно закрепване на мрежите и платницата		x	
	Закрепването е по-малко от 2/3 от			x

	необходимите сили на задържане			
20.1.3.4.	Мрежите и платнищата не са достатъчно подходящи за обезопасяване на товара		x	
	Напълно неподходящи			x
20.1.4.	Отделяне и уплътняване на товарните модули или на пространствата на отстояние			
20.1.4.1.	Непригодност на елементите за отделяне и уплътняване		x	
	Прекомерно отделяне на пространствата на отстояние			x
20.1.5.	Пряко закрепване (хоризонтално, напречно, диагонално, с ремък или пружини)			
20.1.5.1.	Изискваната здравина на обезопасяване е неподходяща		x	
	Под 2/3 от изискваната здравина			x
20.2.	Обезопасяване чрез фрикционен заключващ механизъм			
20.2.1.	Постигане на изискваната здравина на обезопасяване			
20.2.1.1.	Изискваната здравина на обезопасяване е неподходяща		x	

	Под 2/3 от изискваната здравина			x
20.3.	Използвани устройства за задържане на товара			
20.3.1.	Непригодност на устройствата за задържане на товара		x	
	Напълно неподходящо устройство			x
20.3.2.	Етикетът, удостоверяващ пригодността на колана, липсва или е повреден, но устройството функционира нормално	x		
	Етикетът, удостоверяващ пригодността на колана, липсва или е повреден, устройството показва значително влошено функциониране		x	
20.3.3.	Устройствата за задържане на товара са повредени		x	
	Устройствата за задържане на товара са сериозно			x

	повредени и вече са неподходящи за използване			
20.3.4.	Неправилно използвани лебедки за привързване		x	
	Дефектни лебедки за привързване			x
20.3.5.	Неправилно използване на задържането на товара (напр. липса на ъглови обезопасители)		x	
	Използване на дефектни устройства за задържане на товара (напр. възли)			x
20.3.6.	Прикрепянето на устройствата за задържане на товара е неправилно		x	
	Под 2/3 от изискваната здравина			x
20.4.	Допълнително оборудване (напр. подложки против приплъзване, ъглови обезопасители, плъзгащи се ъглови обезопасители)			
20.4.1.	Използвано неподходящо оборудване	x		
	Използвано погрешно или		x	

	дефектно оборудване			
	Използваното оборудване е напълно неподходящо			x
20.5.	Превоз на насипен материал, лек и несвързан материал			
20.5.1.	Насипният материал бива отвяван при използването на превозното средство на пътя, което може да наруши трафика		x	
	Създава опасност за трафика			x
20.5.2.	Насипният товар не е подходящо обезопасен		x	
	Загубата на товар създава опасност за трафика			x
20.5.3.	Липса на покривало за леки товари		x	
	Загубата на товар създава опасност за трафика			x
20.6.	Превоз на обла дървесина			
20.6.1.	Превозваният			x

	материал (трупи) е отчасти разхлабен			
20.6.2.	Здравината на прикрепване на товарния модул не е подходяща		х	
	Под 2/3 от изискваната здравина			х
30.	Товарът е изцяло неосигурен			х